

Ірина Жиленко, канд. філол. н., доц.,
Вікторія Бардак, магістрант,
Сумський державний університет, вул. Римського-Корсакова, 2, Суми, 40007,
Україна, e-mail: ariadna_365@mail.ru

УДК 007 : 070

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СПЕЦИФІКИ ВИСВІТЛЕННЯ ТЕМИ ГОЛОДОМОРУ 1932–1933 РОКІВ у журналістській діяльності Гарета Джонса та Уолтера Дюранті

Стаття присвячена вивченню та порівнянню специфіки висвітлення теми голодомору в Україні на теренах СРСР у 1932 – 1933 рр. у зарубіжній пресі відомими британськими журналістами Гаретом Джонсом та Уолтером Дюранті. Представники однієї професії працювали у різних виданнях. Стилістика й ідеологія їхньої праці були кардинально різною.

Подуються елементи полеміки Джонса про ситуацію в Україні як з Дюранті, так і з членами фабіанського товариства на чолі з Бернардом Шоу, які заперечували існування голодомору. Наводяться приклади з праць Гарета Джонса, що свідчить про його виклик більшовицькому режиму. Стаття має на меті привернути увагу до питання оцінки й переоцінки професійної діяльності вказаних вище мас-медійників і проведення аналізу причиново-наслідкових зв'язків між результатами роботи і, зокрема, умовами праці. У порівняльному аспекті звертається увага на світове визнання Джонса та Дюранті. Останній одержав свого часу Пулітцерівську премію, про скасування якої точаться суперечки й досі, а ім'я Гарета Джонса, як і ще одного журналіста, Малкольма Марґериджа, набуває все більшої популярності.

***Ключові слова:** голодомор, журналістика, СРСР, тенденційність, дискусія, визнання.*

Вступ. Голодомор – один із найбільших злочинів проти людства за всі часи його існування. Нині ми можемо вільно говорити про істинність цього твердження, підкріплюючи власні слова низкою аргументів. Та за часів панування більшовизму, коли правляча ідеологія де-факто не дозволяла вільнодумство та свободи слова, правда про страждання нашого народу була закатована на рівні з тими, хто намагався винести її на рівень обговорення. Інтелігенція мала вибір: або говори «правильно» і купайся у подяках від верхівки, або поплатися життям за будь-яке слово, що у перспективі могло б розбурхати людей,

© Жиленко І., Бардак В., 2015

змусити їх стати на шлях боротьби за мирне повсякдення без зневіри у яскравість завтрашнього дня. Історії про зламані долі вітчизняних діячів науки, літератури, журналістики вражають: хтось ішов на вірну смерть, аби відстояти свої погляди на дійсність, а хтось ламався під пресом більшовицької системи, переходячи на її бік.

Та мало хто знає, що подібна ситуація із реакцією на плачевні події в Україні 1932–1933 років склалася і в середовищі зарубіжних майстрів пера. У цій роботі ми розглянемо відповідь суспільства на абсолютно протилежні думки двох відомих іноземних діячів журналістики того часу з приводу голодомору на теренах колишнього СРСР, які стали для обох фатальними. Тож звернемося до порівняльної характеристики діяльності британських журналістів Гарета Джонса та Уолтера Дюранті.

Дослідженням цієї теми займалися такі визначні постаті у сферах науки й журналістики, як Джеймс Мейс, Саллі Тейлор, Аркадій Сидорук, Дмитро Дроздовський, Володимир Соловійов, Віталій Рапопорт та інші. Проте навіть за умови наявності низки матеріалів вищеназваних авторів (наприклад, «Апологет Сталіна» Тейлора, «Повість про двох журналістів» Мейса, «Зазираючи у полум'я чуми» Дроздовського, «Пулітцерівська премія за брехню» Рапопорта тощо), проблему, що представлена для розгляду, не можна вважати вивченою. Такі висновки можемо зробити через недостатню структурованість аналізу праць Гарета Джонса та Уолтера Дюранті у журналістських дослідженнях, що призводить до нечіткого уявлення громадськості про значення діяльності згаданих журналістів. Приміром, суміщення роботи над обговоренням щоденників разом із кореспондентськими доробками Гарета Джонса дало б цілісну картину його діяльності, аніж відокремлений розбір написаного цим відомим діячем сфери засобів масової інформації.

Актуальність роботи полягає у переосмисленні значення діяльності зарубіжних журналістів досліджуваного періоду, аби краще зрозуміти настрої іноземної інтелігенції, які істотно вплинули на хід тогочасної історії.

Мета – проаналізувати мотиви, причини й передумови авторського висвітлення подій часів голодомору, а також порівняти характер зображення зазначеного явища української (радянської) історії у матеріалах журналістів-міжнародників, які працювали у той час.

Під час написання статті ми поставили перед собою такі **завдання**: визначити тенденційні особливості праці Гарета Джонса та Уолтера Дюранті у питанні висвітлення подій голодомору; сфокусувати увагу на авторській еволюції об'єктів дослідження.

Результати й обговорення. Специфіку журналістської діяльності Гарета Джонса й Уолтера Дюранті можна протиставити як біле й чорне.

Безперечно, свого часу обидва перебували на піку професійної слави як такі, що мали неабиякий вплив на суспільні настрої, що визначали хід історії. Але Гарет Джонс, випускник Кембриджського університету, знавець мов і міжнародної політики, на відміну від свого колеги, обрав шлях правди. Він був представником таких газет, як «The Western Mail», «The Times», «The Manchester Guardian», «Berliner Tageblatt» та «International News Service». Навіть будучи досить впливовою особою у політичному колі (у 1930 році отримав посаду радника з питань міжнародної політики колишнього ліберального прем'єр-міністра Великої Британії Девіда Ллойд Джорджа, а через рік почав працювати помічником Айві Лі, радника з публічних відносин Рокфелера), Джонс зміг відмовитися від усіх переваг представництва інтересів верхівки й перейти на бік простого народу, звернувшись до висвітлення та публічного обговорення його проблем [1].

Протилежна ситуація складається у житті Уолтера Дюранті, який більше 10 років віддав роботі керівника московського бюро «The New York Times».

У своєму блозі у 2012-у році Сімон Роджер оприлюднив матеріал «Why a Duranty prize?», де спробував дослідити психологічний бік творчості журналіста. Очевидно, що цей аспект у випадку із «пропагандистом Дюранті» є одним із визначальних. Імовірно, саме тут і прихована відповідь на запитання: чому людина, вихована капіталізмом, настільки райдужно і безхмарно сприйняла радянську буцімто «побудову соціалізму».

Уолтер Дюранті наполягав: «Мета виправдовує засоби». Ілюструючи це, додавав образне порівняння, написане незграбним білим віршем у поемі «Червона площа»:

*Да, русским есть охота, одежды не хватает и удобств,
Но, не разбив яиц, омлет не приготовишь.*

Насправді ж сучасники Дюранті, а пізніше й дослідники його життя, стверджували, що він був дуже далеким від комуністичних ідей. То що ж змушувало лауреата Пулітцерівської премії так відверто брехати про події часів голодомору? Відповідь украй банальна – гроші. Саме вони зробили з «The New York Times» філію газети «Правда». Українські ЗМІ подають інформацію про те, що в архівах Форин офіс зберігається датоване 26 вересня 1933 р. свідчення Уолтера Дюранті співробітникові британського посольства у Москві Уільяму Стренгу про те, що «Україна стекла кров'ю» і що «торік у Радянському Союзі безпосередньо від нестачі продуктів чи через пов'язані з цим причини

померли, ймовірно, 10 мільйонів людей». І все ж Дюранті переконував читачів, нібито «ніякого голоду нема» [2].

Засліплений можливістю жити «на широку ногу» (у Білокам'яній журналіст був забезпечений не гірше за членів Політбюро: мав власну квартиру, автомобіль, водія), Дюранті створював пропагандистські матеріали на користь правлячої верхівки СРСР. Він не приховував свого бажання служити владі й публічно заявляв про свою позицію: «За узгодженням із «The New York Times» і радянською владою», мої повідомлення відображають офіційний погляд Радянського уряду, а не власний» [4].

Тож не дивно, що тема голодомору вкрай по-різному висвітлюється у матеріалах згаданих журналістів. Звернемося до праць Гарета Джонса. Думки журналіста, викладені ще у далекому 1930 році, стали для СРСР пророчими: «Зима збирається бути одним із найбільших лих, а також голод. Правління тут – найжорстокіше із усіх можливих у світі. Селяни ненавидять комуністів. Тисячі й тисячі найкращих у Росії чоловіків були заслани в Сибір і на безлюдний острів Соловки...» [3].

У листі батькам у серпні того ж року Гарет писав: «Росія у дуже поганому становищі. Вона прогнила. Окрім хліба, їжі немає. Гноблення, несправедливість, бідність серед робітників. 90 % невдоволених. На півдні країни точаться розмови про нову революцію. Та вона ніколи не відбудеться: армія та ОДПУ надто сильні» [7].

Під час другого візиту в Україну в 1931 разом із Джеком Хейнцом Джонс відвідав нову дамбу на Дніпрі. Перед Гаретом відкрилися нові подробиці життя простого народу зі слів працівника: «Ми голодуємо. Подивіться, що вони нам дали – нічого! Нічого! Як ми можемо жити ні з чим? Але ми нічого не можемо їм сказати, тому що інакше вони зашлють нас. Ми всі дуже страждаємо, браття!» [5].

Навесні 1933-го попри заборону зарубіжним журналістам в'їжджати на території, уражені лихом, відданому своїм принципам кореспондентові таки вдалося подивитися на знедолений народ своїми очима, проїнятися їх проблемами та стражданням. Гарет Джонс подорожував як приватна особа голодними українськими селами, зокрема Харківщиною. Упродовж двох тижнів він поневірявся від хати до хати (пройшов близько 40 миль), розмовляв із людьми, залишався ночувати. Побачене, як писав Д. Мейс, привело журналіста в жах і він не міг більше мовчати [4].

Покинувши СРСР, Джонс поспішає відкрити світу очі на злочин проти народу, скоєний радянською владою. Зупинившись у Берліні, журналіст пише серію статей про побачене. Коротко суть усіх його праць відображається у репортажі, надрукованому 30 березня 1933 року у «The Manchester Guardian»: «Я пройшов через безліч сіл і два-

надцять колгоспів. Скрізь я чув плач: «У нас немає хліба. Ми помираємо!». Цей плач лунає по всій Росії; на Волзі; в Сибіру; в Білорусії; в Центральній Азії та Україні – «Передайте в Англію, що ми пухнемо від голоду» [4].

Свідчення про істинність голодомору містяться і у щоденнику Джонса: «На півдні 20 % населення померло від голоду. А в деяких районах вимерло 50 %. Вони знищують нас»; «Черги жахливі – в них по 7000 осіб. Стають вранці, у три-чотири години, щоб отримати шматок хліба наступного ранку о сьомій. Дуже холодно. Багато померло від холоду»; «Ми чекаємо смерті» [5].

Журналіст Ф. Сидорук наводить інформацію про полеміку Джонса не лише з Дюранті, а й із членами фабіанського товариства, яких засуджував за «написаний у стилі радянського агітпропу відкритий лист головному редакторові за підписами Бернарда Шоу та двадцятьох інших британських прибічників СРСР». Фабіанці заперечували існування голоду в СРСР, засуджували «сліпу нерозсудливу кампанію» з дискредитації тамтешнього прогресу і всіляко вихваляли радянські здобутки» [7].

Також достеменно відомо, на що вказують дослідники, про підтримку Джонсом кореспондента газети «The Manchester Guardian» Малкольма Магґериджа, який після поїздки на охоплені голодом Північний Кавказ і Україну анонімно опублікував за підписом «Нотатки оглядача» серію статей і став об'єктом цькування. «Погляди Вашого кореспондента, – доводив Джонс, – повністю підтвердили мої мандрівки селами та найнадійніші закордонні представники в Радянському Союзі» [4, с. 7].

Звичайно ж, зухвалість та непослух Гарета, які проявились, коли він наважився на публікацію свого скандального матеріалу в газеті зі світовим визнанням, і його сміливі висловлювання у ній не змогли не привернути увагу громадськості до трагедії простого люду в СРСР. Тож розголос внутрішньодержавних проблем радянській владі був не до снаги. Відтоді й починається полювання на вільнодумство зарубіжних журналістів, яке очолив голова радянського управління преси Костянтин Уманський. У пригоді став арешт шести громадян Великобританії за звинуваченням у промисловому шпіонажі [4]. Гарет також згадує про цей випадок у своєму листі до батьків: «Терор набув нечуваних масштабів... Був наказ заарештувати шість інженерів, двох із яких я добре знав» [3]. Англomовні газети не могли пропустити повз увагу подібну новину, тому, в гонитві за подробицями, вирішили піти на «обмін»: Джонса визнали брехуном, аби отримати доступ до публічного суду над злочинцями [4].

Щоб закріпити ефект у дестабілізації авторитету Гарета, 31 березня 1933 року в «The New York Times» Уолтер Дюранті публікує матеріал під назвою «Росіяни голодні, але не помирають від голоду». Обурення Джонса тут пояснювалося «розпалом дипломатичної дуелі між Великобританією і СРСР із приводу заарештованих британських інженерів» [4]. Сама ж проблема підвищення рівня скорочення кількості населення пояснювалася тим, що, за словами Дюранті, в Радянському Союзі «надто поширені випадки смертей від хвороб, викликаних недоїданням... Якщо через кліматичні умови врожай згине, як це було в 1921-му, Росії дійсно загрожуватиме голод. Якщо ні – теперішні труднощі швидко забудуться» [8]. Його пояснення дали позитивні результати: саме 1933 року США встановили з СРСР дипломатичні відносини [4].

Що стосується долі Гарета Джонса, то, звинувативши у шпіонажі, його ім'я внесли до чорного списку таємної радянської поліції. Однак ніхто не зміг заборонити журналістові розголошувати правду за межами СРСР. У Великобританії Гарет написав ще близько 20 матеріалів, які встигли найдрібніші деталі із жалюгідного побуту селян. Найбільше вражають такі слова із праць Джонса: «В одній селянській хаті, де я зупинився, ми спали удев'ятьох в одній кімнаті. Було жахливо бачити, що у двох із трьох дітей боліли животи. Все, що можна було їсти, – брудний суп, у якому плавали один-два шматочки картоплі, і це все, що їла ціла родина, зокрема і я, дерев'яними ложками»; «Страх смерті огорнув хату. Картоплі не вистачало, щоб якось дотягти до нового врожаю. Коли я поділився шматком свого білого хліба і маслом, одна жінка сказала: «Тепер я з'їла щось таке хороше, що можу помирати спокійно» [4].

На жаль, після 20 квітня 1933 року британський період у журналістській діяльності Гарета припиняється. Можна припустити, що влада Сполученого Королівства примусила Джонса мовчати. Проте незламна вдача журналіста не дозволяє йому зупинитись у своїх починаннях. Усе того ж 1933 на сторінках американської «Boston Sunday Advertiser» з'являється його новий матеріал на тему голодомору в Радянському Союзі, який містить такі твердження: «Голод в Україні стучиний. Це наслідок радянської політики зі знищення приватного господарства і заміщення його колективним, де земля і худоба були спільними, тобто нічиїми» [3].

Гарет Джонс загинув у 30-річному віці за дивних обставин (можливо, його вбили, такми чином завадивши розповісти світові, що нова держава Манчжоу-го не таке вже чудове місце, як хотіли це продемонструвати її японські спонсори) у Внутрішній Монголії (нині – Китай) з незмитим клеймом брехуна, «подарованим» йому, як уже згадувалося, з легкої подачі Уолтера Дюранті [1]

Щодо останнього, то властивість насамперед прислухатися винятково до думок влади подарувала йому абсолютну прихильність верхівки та забезпечила безбідне майбутнє. Тривалий час Дюранті вважався найкращим журналістом Радянського Союзу. Так, в очах Костянтина Уманського він був безгрішним і постійно ставився всім працівникам ЗМІ в приклад. Чого лише вартий піднесений настрій, що відчувається у статтях Дюранті, які стосуються теми процвітання Радянського Союзу: «Система працює добре.... краще, ніж будь-яка гетерогенна система, коли-небудь розроблена людиною» [4].

Мав Уолтер Дюранті й світове визнання. У 1932 році він отримав Пулітцерівську премію, що вже в наші дні викликало низку дискусій. Газета «The New York Times» навіть винаймала професора російської історії Марка фон Гагена з Колумбійського університету, аби оцінити праці Дюранті. Його вердикт був такий: «Задля репутації «The New York Times» вони мають забрати нагороду». Але Пулітцерівський комітет думав інакше: нагороду так і не відкликали, аргументуючи це тим, що матеріали Дюранті «якщо б оцінювалися за сьогоднішніми стандартами, виглядали б дуже закороткими» [6].

Питання встановлення справедливості було винесене на загальний розгляд, адже світ має знати своїх героїв. Для журналістів знеславлення Уолтера Дюранті й піднесення на п'єдестал Гарета Джонса – це справа честі. Щодо останнього, то вже зроблено багато кроків з метою повернення чесного імені людині, що боролася за правду. На території Абериствितського університету 2 травня 2006 року встановлено пам'ятну дошку на його честь із написами трьома мовами: англійською, валійською та українською [1].

Українська канадська асоціація громадянських прав на початку 2000-х рр. ініціювала резонансну кампанію задля позбавлення Дюранті Пулітцерівської премії посмертно. «Вчинити справедливо» – так активісти назвали свою програму, адресатом якої насамперед був сучасний видавець «The New York Times» Артур Шульцбергер-молодший.

У 2003 р. «The New York Times» із посиланням на професора Колумбійського університету підтвердила, що московський кореспондент видання у 30-х роках має бути позбавлений Пулітцерівської премії.

Утім далі «визнання» справа не пішла. На доведення цієї думки англієць Білл Вен наводить факти лицемірства цього ж видання протягом довгих років. Серед інших – приклад Білла Келлера, який різко негативно висловлювався у питаннях «справи Дюранті», натомість у період 1986–1991 рр. сам Келлер райдужно зображував персону Михайла Горбачова, що відповідало офіційній політиці Вашингтона на той час.

Та факт залишається фактом. На фоні інших подій, явищ і тенденцій процес позбавлення Дюранті премії «загубився», а тому сьогодні про нього вже фактично забули.

У листопаді 2008 року Президент України Віктор Ющенко посмертно вшанував Гарета Джонса присвоєнням ордену «За заслуги». А 21 листопада того самого року в дні 75-ї роковини голодомору відбулася прем'єра фільму режисера Сергія Буковського «Живи», частина якого присвячена долі британського журналіста [1].

Нині, як зазначає Ф. Сидорук, «попри усі перешкоди й політичні кульбіти у самій Україні, вона поступово торує шлях, сприяючи відродженню майже втраченої генетичної пам'яті» [7]. На честь Гарета Джонса у 2001 за участі Ігоря Лозового та Аскольда Крушельницького засновано конкурс, що носить ім'я відомого кореспондента [1].

Тож, як бачимо, і життя, і журналістська діяльність Гарета Джонса та Уолтера Дюранті завжди існували у паралельних площинах.

Це не лише дві людини з різним баченням однієї ситуації та одних і тих самих процесів. Це два полюси – полюс журналістики та пропаганди. Два світогляди, сформовані під впливом (тиском) викликів того часу, які трансформувались у протиставні один одному символи епохи.

Висновок. Таким чином, ми визначили важливі тенденції у професійній діяльності вищевказаних медійників у питанні висвітлення теми голодомору, простежили за авторською еволюцією журналістів Дюранті та Джонса, однак ця тема ще чекає своїх дослідників.

1. Английский советник Гарет Джонс: очевидец Голодомора в СССР [Електронний ресурс] // Толкователь. – 2012. – Режим доступу: <http://ttolk.ru/?p=11593>.

2. Довга тінь Уолтера Дюранті [Електронний ресурс] // Телекритика. – 2003. – Режим доступу: <http://www.telekritika.ua/lyudi/2003-11-28/2925>

3. Дроздовский Д. Заглядывая в пламя чумы [Електронний ресурс] / Дмитрий Дроздовский // ZN.ua. – 2008. – Режим доступу: http://gazeta.zn.ua/SOCIETY/zaglyadyvaya_v_plamyu_chumy.html.

4. Мэйс Джеймс. Повесть о двух журналистах. Уолтер Дюранти, Гарет Джонс и Пулитцеровская премия / Джеймс Мэйс // День. – 2003. – № 120. – С. 15–16.

5. Сидорук Ф. Джоунз проти фабіанців. Історія журналіста, який уперше розповів про Голодомор // Українська правда. – 2012. – Режим доступу: <http://www.istpravda.com.ua/articles/2012/12/13/103570/>

6. Сіріол К. М. Проти брехні [Електронний ресурс] / Коллі Маргарет Сіріол // Тиждень.ua. – 2009. – Режим доступу: <http://tyzhden.ua/Columns/50/602>.

7. Соловьев В. Лжец по вдохновению [Электронный ресурс] / Владимир Соловьев // Русский базар. – 2011. – Режим доступа: <http://russian-bazaar.com/ru/content/2167.htm>.

8. Duranty W. Russian hungry, but not starving [Электронный ресурс] / Walter Duranty – Режим доступа: http://www.garethjones.org/soviet_articles/russians_hungry_not_starving.htm.

1. Anglijskij sovetnik Gareth Jones: ochevidec Golodomora v SSSR [Electronic resource] // Tolkovatel'. – 2012. – Reference: <http://tolk.ru/?p=11593>.

2. Dovga tin' Walthera Duranty [Electronic resource] // Telecritics. – 2003. – Reference: <http://www.telekritika.ua/lyudi/2003-11-28/2925>.

3. Drozdovsky D. Zaglyadivaja v plamya chumi [Electronic resource] / Dmitry Drozdovsky // ZN.ua. – 2008. – Reference: http://gazeta.zn.ua/SOCIETY/zaglyadyvaya_v_plamya_chumy.html.

4. Mace James Povest' o dvuh zhurnalistah. Walther Duranty, Gareth Jones i Pulitzerovskaja premija / James Mace // Den'. – 2003. – № 120. – P. 15–16.

5. Sydoruk F. Jones proti fabianciv. Istorija zhurnalista, jakij upershe rozpoviv pro Golodomor [Electronic resource] // Ukraïns'ka pravda. – 2012. – Reference: <http://www.istpravda.com.ua/articles/2012/12/13/103570/>.

6. Syriol K. M. Proti brehni [Electronic resource] / Colly Margaret Syriol // Tyzhden.ua. – 2009. – Reference: <http://tyzhden.ua/Columns/50/602>.

7. Solov'ev V. Lzhec po vdohnoveniju [Electronic resource] / Vladimir Solov'ev // Russkij bazar. – 2011. – Reference: <http://russian-bazaar.com/ru/content/2167.htm>.

8. Duranty W. Russian hungry, but not starving [Electronic resource] / Walter Duranty – Reference: http://www.garethjones.org/soviet_articles/russians_hungry_not_starving.htm.

UDC 007 : 070

Comparative characteristics of the peculiarities of the reflection of the topic holodomor in the Ukraine during 1932–1933 in the journalistic activity of Gareth Jones and Walter Duranty

Irina Zhylenko, PhD in Philology,

Viktorija Bardak, Master,

Sumy State University, 2, Rymsky-Korsakov St., Sumy, 40007, Ukraine, e-mail: ariadna_365@mail.ru

The current article is dedicated to studying and comparison of different views on the problematic of the coverage of the topic Holodomor in the Ukraine on the territory of the USSR during 1932 – 1933 in the foreign press by well-known Britain journalists Gareth Jones and Walter Duranty, two representatives of the same

profession, working for two different publishing houses. However, the stylistics and the ideology of their working styles could not be more contrasting.

The article focuses on the polemics respectively the situation in the Ukraine of that time between Jones and Duranty as well as with the members of the Fabian Society, headed by George Shaw at that time. Both Duranty and representatives of the Fabian Society negated the very existence of the Holodomor. Several examples taken from the works of Gareth Jones give clear evidence of his defiance towards the Bolshevik Regime. The purpose of the present article is to draw attention towards the problematic of evaluation as well as to show the necessity of reevaluation of the professional activity of the above-named journalists. It shows the significance of carrying out the analysis of the causal and the consequential connections between the results of the work and in particular the conditions of their work.

The works of Jones and Duranty have received international acknowledgment. The latter has even received a Pulitzer Prize, though there is a dispute whether it should be cancelled, while the name of Gareth Jones, as well as the one of the journalist Malcolm Muggeridge is gaining more popularity in the world.

Key words: *Holodomor, journalism, USSR, ideological adherence, discussion, acknowledgement.*

Сравнительная характеристика специфики освещения темы голодомора 1932–1933 годов в журналистской деятельности Гарета Джонса и Уолтера Дюранти

Жиленко Ирина, канд. филол. н., доц.

Виктория Бардак, магистрант

Статья посвящена изучению и сравнению специфики освещения темы голодомора в Украине на территории СССР в 1932–1933 гг. в зарубежной прессе известными британскими журналистами Гаретом Джонсом и Уолтером Дюранти. Представители одной профессии работали в разных изданиях. Стилистика и идеология их работы были кардинально противоположными.

Освещаются элементы полемики Джонса относительно ситуации в Украине как с Дюранти, так и с членами фабианского сообщества во главе с Бернардом Шоу, которые отрицали существование голодомора. Приводятся примеры из работ Гарета Джонса, что свидетельствует о его вызове большевистскому режиму. Цель статьи – привлечь внимание к вопросу оценки и переоценки профессиональной деятельности указанных выше журналистов и проведения анализа причинно-следственных связей между результатами работы и, в частности, условиями их работы.

В сравнительном аспекте обращается внимание на мировое признание Джонса и Дюранти. Последний получил в свое время Пулитцеровскую премию, об отмене которой идут споры и до сих пор, а имя Гарета Джонса, как и еще одного журналиста, Малкольма Маггериджа, приобретает в мире большую популярность.

Ключевые слова: *голодомор, журналистика, СССР, тенденциозность, дискуссия, признание.*